

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การรับชำระภาษีรถประจำปี
(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

กรมการขนส่งทางบก

ส่วนทะเบียนรถยนต์
สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕
กรมการขนส่งทางบก

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การรับชำระภาษีรถประจำปี
(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

กรมการขนส่งทางบก

จัดทำโดย

ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียด/ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ส่วนทะเบียนรถยนต์ (สขพ.๕) อาคาร ๒ ชั้น ๓ เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๘๗๑๘

สารบัญ

ลำดับที่	หัวข้อเรื่อง	หน้า
๑.	วัตถุประสงค์	๑
๒.	ขอบเขต	๑
๓.	คำจำกัดความ	๑
๔.	หน้าที่ความรับผิดชอบ	๑
๕.	หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการยื่นขอ	๒
๖.	เอกสาร หลักฐาน	๒
๗.	ภาพขั้นตอนการปฏิบัติงาน Work Flow	๓
๘.	ขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการ	๔
๙.	แบบฟอร์มที่ใช้	๕
๑๐.	อัตราค่าธรรมเนียม	๕
๑๑.	Infographic	๖
๑๒.	กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๗
๑๓.	สารบัญของเอกสารอ้างอิง	๗

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การรับชำระภาษีรถประจำปี

(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เรื่อง การรับชำระภาษีรถประจำปี (พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒) พร้อมทั้งได้รวบรวมกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้อ้างอิงประกอบการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๒ เพื่อสร้างมาตรฐานและยกระดับการให้บริการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และนำไปสู่การบริหารงานเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

๒. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ทุกแห่งทั่วประเทศ ใช้ในการดำเนินการด้านทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กระบวนการงานการรับชำระภาษีรถประจำปี

๓. คำจำกัดความ

นายทะเบียน หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน และข้าราชการที่ได้รับมอบหมายจากผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการด้านทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

รถ หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ตรวจสภาพ หมายความว่า การดำเนินการตรวจสภาพรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ระบบฐานข้อมูลของกรมการขนส่งทางบก หมายความว่า ระบบทะเบียนและภาษีรถ ระบบตรวจสภาพรถ และให้หมายความรวมถึงระบบอื่นที่เชื่อมโยงข้อมูลมาที่ระบบทะเบียนและภาษีรถและระบบตรวจสภาพรถที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- **นายทะเบียน :** ตรวจสอบหลักฐาน/ค่านวนภาษี/รับชำระเงิน/ออกใบเสร็จรับเงินและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี (ดำเนินการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (one stop service))
- **ระยะเวลาในการดำเนินการรวม :** ๒ นาที

สรุปคู่มือการปฏิบัติงาน
การรับชำระภาษีรถประจำปี
(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

๑. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการยื่นขอ

๑) การรับชำระภาษีรถประจำปี กรณีที่มีค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกที่ค้างชำระ ให้ดำเนินการตามหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว ๓๖๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ([เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร](#))

กรณีใบเสร็จรับเงิน แบบ ๓ ตอน ที่ออกเป็นหลักฐานชั่วคราว (กรณีไม่ชำระค่าปรับที่ค้างชำระ) ให้กับเจ้าของรถ หรือตัวแทนเจ้าของรถสูญหาย ให้ดำเนินการตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการเปิดเผย ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของกรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๔ ([เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร](#))

๒) สำหรับรถเก๋ง รถตู้ รถปิคอัพ ที่จดทะเบียนตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป และรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไปต้องผ่านการตรวจสภาพจากสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.)

๓) สำหรับรถที่กำหนดให้ตรวจสภาพ ณ ที่ทำการนายทะเบียน เจ้าของรถต้องนำรถนั้นเข้ารับการตรวจสภาพ ก่อนชำระภาษีประจำปี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษี ประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ([เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร](#))

๔) รถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ต้องผ่านการตรวจและทดสอบการติดตั้งจากวิศวกรผู้ได้รับอนุญาตทุกปี

๕) รถจักรยานยนต์สาธารณะ จะต้องดำเนินการตรวจสภาพรถ และชำระภาษี ณ สำนักงานขนส่งที่รถนั้นอยู่ใน ความรับผิดชอบ หรือตามสถานที่ตั้งวินของผู้ขับขี่

๖) รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (TAXI), รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง, รถยนต์รับจ้างสามล้อ, รถยนต์ บริการธุรกิจ, รถยนต์บริการทัศนอาจร, รถยนต์บริการให้เช่า ต้องดำเนินการตรวจสภาพรถก่อนชำระภาษี พร้อมแนบ แบบรายงานประวัติผู้ขับขี่รถตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

๗) การชำระภาษีรถประจำปี สำหรับรถส่วนบุคคลสามารถชำระได้ล่วงหน้า ๙๐ วัน สำหรับรถรับจ้างหรือรถยนต์ บริการสามารถชำระล่วงหน้าได้ ๓๐ วัน

๘) การชำระภาษี ณ หน่วยเคลื่อนที่ตามห้างสรรพสินค้า ศูนย์บริการร่วมคมนาคม ศูนย์บริการร่วมใน ห้างสรรพสินค้า รับเฉพาะ

- รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (รย.๑) หรือ รถเก๋ง
- รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน แต่ไม่เกิน ๑๒ คน (รย.๒) หรือ รถตู้ และรถสองแถว
- รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย.๓) หรือ รถปิคอัพ
- รถจักรยานยนต์ (รย.๑๒)

๒. เอกสาร หลักฐาน

๑) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ/สำเนา (ถ้ามี)

๒) หลักฐานการจัดให้มีประกันภัยตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕

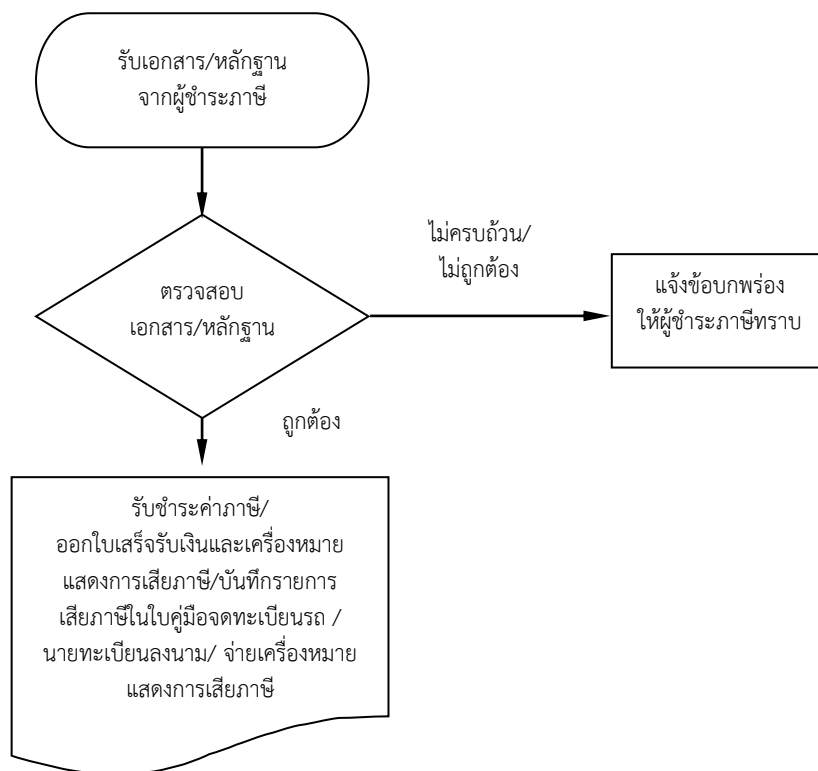
๓) หลักฐานการตรวจสภาพรถ จากสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ต้องมีอายุไม่เกิน ๙๐ วันนับแต่วันตรวจจริง (สำหรับรถเก๋ง รถตู้ รถปิคอัพ ที่จดทะเบียนตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป และรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไป)

๔) หนังสือรับรองการตรวจสอบและทดสอบส่วนควบของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

๕) สำเนากรมธรรม์ประกันความเสียหายแก่บุคคลที่สาม (สำหรับรถยนต์รับจ้าง)

๖) แบบรายงานประวัติผู้ขับขี่รถ (สำหรับรถยนต์รับจ้าง)

๓. Work Flow กระบวนการ

๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการงาน “การรับชำระภาษีรถประจำปี” (พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

*หมายเหตุ กด Ctrl เพื่อเปิดไฟล์ลิงค์ข้อมูล * ระยะเวลาทั้งหมดของกระบวนการงาน ๒ นาที

เริ่มนับระยะเวลาดำเนินการให้บริการเมื่อเอกสารครบถ้วนถูกต้อง ระยะเวลาดำเนินการไม่รวมระยะเวลารอคอยและไม่นับรวมระยะเวลากรณีระบบหรืออุปกรณ์ขัดข้อง

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการงาน	ระยะเวลา (นาที)	รายละเอียดการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑		๒	<p>๑. ประชาชนผู้เสียภาษียื่นเอกสารหลักฐานกับ นายทะเบียน เพื่อชำระภาษีรถประจำปี ดังต่อไปนี้</p> <p>๑.๑ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ (ถ้ามี)</p> <p>๑.๒ หลักฐานการทำประกันภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถที่ยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาความคุ้มครอง</p> <p>๑.๓ หลักฐานการทำประกันภัยเพิ่มเติม เฉพาะกรณีรถที่ต้องจัดทำประกันภัยเพิ่มเติม เช่น รถยนต์รับจ้าง (รย.๖) รถยนต์รับจ้างสามล้อ (รย.๘) เป็นต้น</p> <p>๑.๔ หลักฐานผ่านการตรวจสภาพรถ เฉพาะกรณีรถที่อยู่ในข่ายต้องเข้ารับการ เช่น รถยนต์ส่วนบุคคลเกิน ๑๒ ที่นั่ง (รย.๒) รถยนต์รับจ้าง (รย.๖) รถยนต์รับจ้างสามล้อ (รย.๘) เป็นต้น</p> <p>๑.๕ หนังสือขอรับการยกเว้นภาษีรถประจำปี (ถ้ามี) (ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ (เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร) และหนังสือกรมการขนส่งทางบก ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕๓/ว. ๙๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ (เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร))</p>	เจ้าพนักงานขนส่ง ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน (ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่การเงิน)
๒			<p>๒. นายทะเบียน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการชำระภาษีรถประจำปีที่ประชาชนยื่นขอ ตามข้อ ๑ (๑.๑ - ๑.๕)</p> <p>ทั้งนี้ นายทะเบียนต้องดำเนินการตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหนังสือกรมการขนส่งทางบก ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕๓/ว. ๙๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ (เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร) และ (เอกสารอ้างอิง/เปิดเอกสาร)</p>	
๓			<p>๓. เมื่อนายทะเบียนรับชำระเงินค่าธรรมเนียมแล้ว พร้อมกับบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลกลางของกรมการขนส่งทางบก (ระบบ MDM) ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เลือกลิงก์ “งานทะเบียนรถยนต์/รถจักรยานยนต์” (Carbid๒๕_F๐๐) (เปิดภาพหน้าจอโปรแกรมระบบงาน)</p>	

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการงาน	ระยะเวลา (นาที)	รายละเอียดการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			(๒) คลิกเลือกโฟลเดอร์ “บันทึกรับชำระภาษีรถ” (๓) ไปที่ไฟล์บันทึกการรับชำระภาษีประจำปี (Car๒๑๐๐๒) (เปิดภาพหน้าจอโปรแกรมระบบงาน) (๔) เลือกไฟล์บันทึกการชำระภาษีรถประจำปี (Car๒๑๐๐๒_F๐๑) (เปิดภาพหน้าจอโปรแกรมระบบงาน) ของรถแต่ละประเภท	

๕. แบบฟอร์มที่ใช้

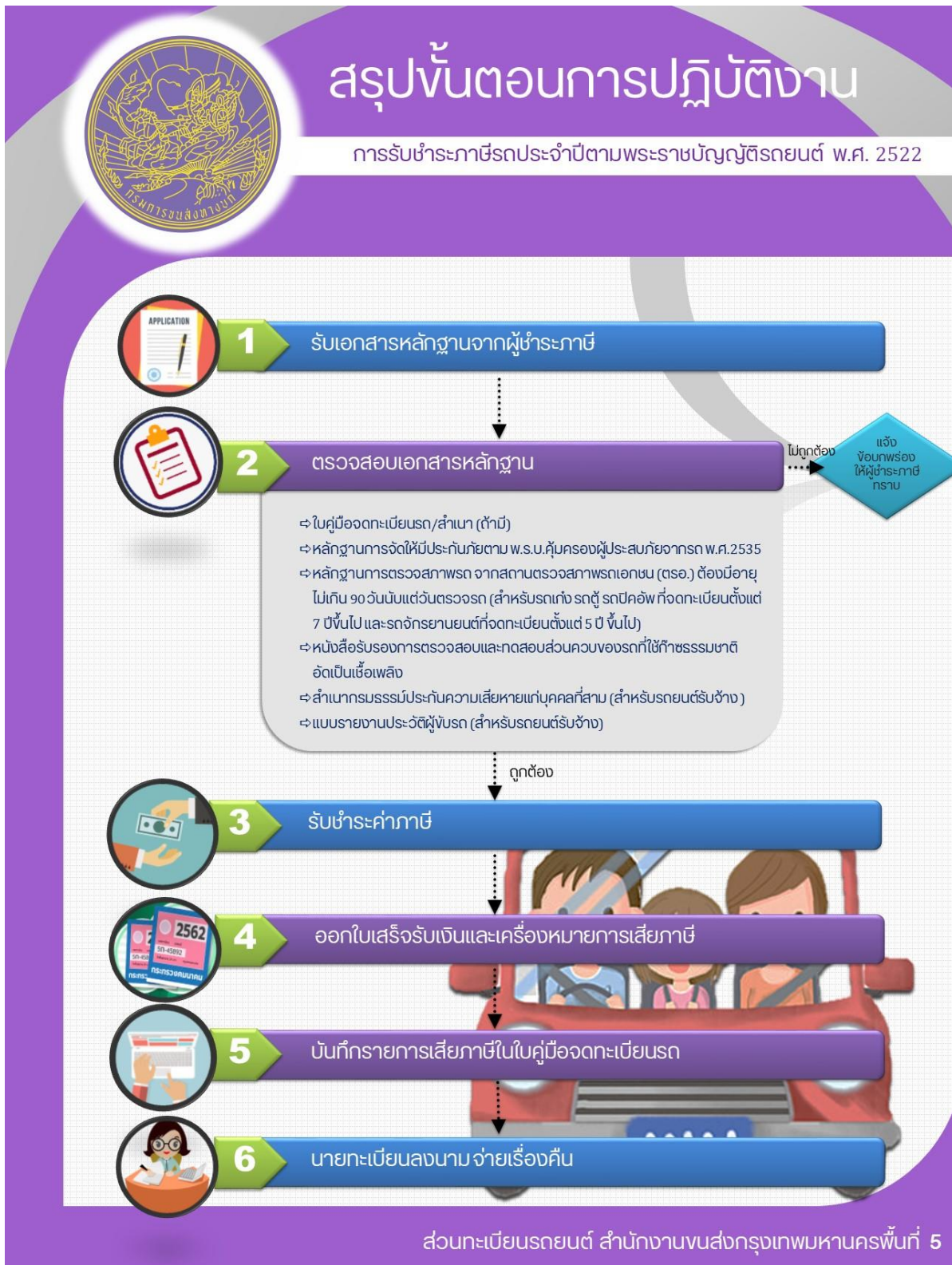
- ไม่มี

๖. อัตราค่าธรรมเนียม

ลำดับที่	รายละเอียดค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม/ภาษี (บาท)
๑	อัตราภาษีประจำปี	ตามประกาศ แนนท้ายพระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
๒	ค่าธรรมเนียมตรวจสอบสภาพรถ (กรณีที่นายทะเบียนประกาศให้รถนั้นมา ตรวจสอบสภาพ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน)	๕๐
๓	ค่าธรรมเนียมตรวจสอบสภาพรถจักรยานยนต์ (กรณีที่นายทะเบียนประกาศให้ รถนั้นมาตรวจสอบสภาพ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน)	๑๐

๗. Infographic

๘. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๒) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒
  - ๓) ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
  - ๔) หนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๙๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติ ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒
  - ๕) หนังสือด่วนที่สุดที่ คค ๐๔๐๘/ว.๗๖๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติ ตามประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ
  - ๖) หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๔๔๖ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เรื่อง ชักซ้อมการ ดำเนินการตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการชำระภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๔
  - ๗) หนังสือ กรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๘/ว.๑๐๑๑๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการอายัดและการยกเลิกการอายัดการดำเนินการทางทะเบียน การงดหรือการยกเลิกการงดชำระภาษี
  - ๘) หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๓๖๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติ ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก (การรับชำระภาษีรถประจำปีกรณีที่มีค่าปรับค้างชำระ)
  - ๙) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการเปิดเผย ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของกรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๔

๙. สารบัญชของเอกสารอ้างอิง

ลำดับที่	รายการ	QR Code /เปิดไฟล์
๑	พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	
๒	ประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓	
๓	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒	

ลำดับที่	รายการ	QR Code /เปิดไฟล์
๕	หนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๙๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒	
๖	หนังสือ กรมการขนส่งทางบก ด่วนที่สุดที่ คค ๐๔๐๘/ว.๓๖๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ	
๗	หนังสือ กรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๘/ว.๑๐๑๑๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดและการยกเลิกการอายัดการดำเนินการทางทะเบียน การงดหรือการยกเลิกการงดรับชำระภาษี	
๘	หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว๓๖๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก (การรับชำระภาษีรถประจำปีกรณีมีค่าปรับค้างชำระ	
๙	ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการเปิดเผย ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของกรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๔	